DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1985. AUGUSZTUS

ÁRA: 7,50 Ft

Barlang-posta

„Kedves Dörmögő! Néhány nap múlva iskolás leszek. Most még nem tudok írni, ezért anyukámat kértem meg, hogy írja le, amit mondok.

Azt kérdezted leveledben, mivel szeretek a legjobban játszani. Képzeld, van egy babám, Peti a neve. Ha vendégek jönnek hozzánk, mindig csodálkoznak, hogy babával játszom. Te is csodálkozol? Szeretem az autókat is, meg a fémépítőt, de Peti a legkedvesebb. A testvérem nem nevet ki érte, meg anyukám se, de mások azt mondják, hogy egy ilyen nagy fiú már ne babázzon. Ezért nem hozom ki Petit a szobából, de este a takaróm alatt alszik velem.

ZOLI

A nevemet én írtam ide!"

Kedves Zoli! Ne szégyelld Petit! Örülünk, hogy van babád, és hogy szereted. Biztosan remek apuka válik belőled. Hogy örülnek majd neked a gyerekeid!

A bocsok is szeretnek babákkal játszani. Nemrég kaptak egy Kátya babát Moszkvából. Ilyen mosolygós, népviseletbe öltöztetett babákat készítettek a szovjet emberek a VILÁGIFJÚSÁGI TALÁLKOZÓRA. Megajándékozták velük a vendégeket: a Föld különböző tájairól érkezett fiatalokat. Címlapunkon láthatjátok Kátyát; fehér galambot hozott magával. A fehér galamb mindenütt a béke jele.

EIGNER DORKA, *paksi olvasónk rajza*

Gyerekek! Köszönjük a képeslapokat, és a nyári élményekről készült rajzokat. Sokfelé eljutottunk veletek gondolatban. Persze nemcsak az utazás lehet élmény! Dorka rajzán például olyan élvezettel eszi a család a dinnyét, hogy kedvet kap, aki látja!

Mindenkit szeretettel üdvözölnek:

Dörmögőék

Júniusi számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:

A virágcsokron öt katicát színezhettetek ki, a tevék pedig hárman vannak.

Szépen hangzik? című rejtvényünk pár nélkül maradt képei: a maci, a virág és a nap.

Jutalmat nyertek: *Balka Diána*, Rábatamási — *Barta Györgyi*, Miskolc — *Benkocs Henrietta*, Salgótarján — *Bereczki Szilvia*, Pécs — *Boros Tibor*, Szekszárd — *Börcsök István*, Derecske — *Cságoly Orsolya, Süvegjártó Miléna, Vitál Dóra, Zétényi Dóra*, Budapest — *Dudás Ilona*, Nyírkarász — *Ernst Attila*, Szentgotthárd — *Hajcsár Adrienn*, Sásd — *Halabi Kinga*, Komárom — *Huszka Szilvia*, Kazincbarcika — *Klein Anna*, Dunaújváros — *Klem Lajos*, Szombathely — *Kocsis István*, Körmend — *Korsós Zsófia, Lengyel Gábor, Töreki Rachel*, Tatabánya — *Koszta Gábor*, Mohács — *Kristó Szilvia*, Hódmezővásárhely — *Mezei Csaba* és *András*, Diósjenő — *Pongrácz Petra*, Győrság — *Somogyi Patrícia*, Kaposvár — *Tóth Erika*, Kazincbarcika — *Tőzsér Boglárka*, Kazár — *Véber Máté*, Somlószőlős.

MEGSÚGJUK, hogy következő számunkban ötleteket találhattok különféle tökbabák készítéséhez.

MADÁR ESZTER rajzai

AUGUSZTUS

TANDORI DEZSŐ

Állj, állj, megvárj, papagáj!

Van itt egy park, szemközt velünk,
gyakran le is nézegetünk.
Ahogy egy nap kinézek,
világos volt, nyári este,
látok valami kéket. . .!
Mintha oda lenne festve
a parkba, a bokrok közé.
Papagáj lesz az! De kié?
Valahonnét megszökött,
bújkál most a lomb között.
Papagáj, megvárj, te árva!
— Hát nem hagyhattuk magára. . .
Kapom magam, lemegyek.
. . .Csípi már a kezemet,
mert megvárt, no, volt esze.
Most itt él. Nincs baj vele.
Eleinte furcsa volt
ez a kékes-tarka folt,
ez a bolti madár — nálunk!!
Zöldikével és verébbel,
poszátával, széncinkével
közös társaságban. Végül
elfogadtuk, Házi Kékül.
Súlyosan, lomhán mozog,
csőrrel rácsot fogva lóg,
álldogál a lámpámon,
nézi — versét csinálom.
Recseg, mintha helyeselné,
hogy épp ide ültem, mellé.

MAJTÉNYI ERIK

Száz kicsi tócsa

Száz kicsi tócsa
szerteszéjjel:
sebes nagy eső
esett az éjjel.
S a tündöklő nap,
hogy feljebb hágott,
odalent száz kis
tükröt látott.
S hogy belenézett
mind a százba,
mindben a maga
képmását látta.
S hogy annyit nézte,
meg is unhatta,
száz kicsi tükrét
felszárogatta.

RÁKOSY ANIKÓ rajzai

NAGY KATALIN

KETTŐNK TITKA

Ho-mün-sacc

Anyukámmal jókat beszélgettem mindig is.

Ő azt mondta: mindjárt jövök. Én tudtam, hogy mindjárt visszajön. Ő azt mondta: várj egy kicsit türelemmel, hűtöm a teádat. Én vártam türelemmel. Egy kicsit. Ha sokat kellett volna várnom, biztosan bőgök. De anyukám nem csapott be sohase.

Öltöztetésnél mindig megbeszélte velem a műsort: most a sapka következik, most a kesztyű. Csakis ezért tűrtem az egészet, különben utáltam az öltözést. Egyszer dédike azt mondta anyukámnak, ne beszéljen, úgyse érti a gyerek. Akkor éppen a nadrág következett. Úgyhogy, amikor anyukám azt mondta: dugd ide a lábadat, — hát dugtam. Mind a kettőt egyszerre. Lássa csak a dédi, igenis értem én!

Mikor elmúltam egy éves, az egész család beszélni tanított. Mama, papa, kérem, tessék, pá-pá! Ezt mondogatták nekem naphosszat. A nagyapám még magnóról is játszotta. Azt remélték, majdcsak mondom utánuk. De én nem akartam beszélni. És amikor mégis rászántam magam, azt mondtam:

— Ho-mün-sacc!

Ez volt az én első szavam. Halandzsa beszéd! A rokonok kicsit szégyellték is mások előtt, hogy nem tudok egy rendes szót. De anyukám pontosan értette, mit akarok.

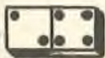
Ho-mün-sacc: szomjas vagyok!

Ho-mün-sacc: idenézz, levettem a zoknimat!

Ho-mün-sacc: mi ez a furcsa hang?

Ho-mün-sacc: ja, a vízcsap. Rendben van!

Később azért megtanultam embernyelven beszélni. De még akkor is sokszor mondtuk egymásnak anyukámmal, hogy ho-mün-sacc. És megértettük, mit akar a másik. És senki más nem értette, mert ez is kettőnk titka volt.

A sárgavödrös

A játszótéren a homokban találkoztam egy gyerekkel. Sárga vödre volt. Az én vödröm, kislapátom zöld színű. A sárga vödör sokkal szebb. El is vettem egy kicsit. És odaadtam a zöldet. A másik gyerek nem bánta, rakta a homokot az én vödrömbe. De a mamája odajött és visszacserélte a vödröket. Nekem nem kellett egyik se, mert akkor már a zoknimba lapátoltam a homokot. Mindig levetettem a zoknimat a játszótéren, és betemettem a lábamat homokkal. A sárgavödrös gyereknek nagyon tetszett a zoknim, el is vette a másikat. Neki nem lehetett ilyen játéka, mert az ő zoknija a lábán volt. Akkor megint odajött a mamája, és el akarta venni a gyerektől a zoknimat. De ő nem adta, hátradugta a kezét. A nyelvét meg kiöltötte. A mamája nagyon kiabált, és ütögette a gyerek kezét. Sírt, sivalkodott a ságravödrös. Mi meg hazamentünk anyukámmal. A zoknim is ottmaradt.

Éjszaka felébredtem, és nagyon féltem. Kiabáltam, hogy ne féljek annyira. Anyukám átjött a nagyszobából hozzám. Akkor újból elaludtam.

Máskor megint féltem éjszaka. De annyira, hogy kiabálni se mertem. Gyorsan lemásztam a kiságyamból és megkerestem a nagyágyat. Zsupsz, bebújtam anyukám mellé. Átölelt, és nem szóltunk egy kukkot se, nehogy apukám felébredjen. Ő nem szerette, hogy én félek éjszaka. Én se szerettem, mégis féltem. De ezt csak Anyu értette, más senki, még én se.

A récék és a róka

Eszkimó népmese

Egyszer a tengerparton sétált a ravasz róka:

— Én vagyok a legokosabb és a legravaszabb vadállat a vidéken! — dúdolgatta.

A tengerben récék úszkáltak. Észrevették a rókát, és elhatározták, megtréfálják. Azt mondja a legidősebb réce:

— Gyertek, récetestvérek, alkossunk csónakot a szárnyunkból! Üljünk egymás mögé, mintha csónakban ülnénk, szárnyunkkal tegyünk úgy, mintha eveznénk vele!

A récék így is tettek, és sebesen megindultak előre. A legidősebb pedig így vezényelt:

— Egy-kettő! Egy-kettő! Evezzetek erősebben!

A róka szeme meggyengült az öregségtől, nézi-nézi mi úszik a tengeren. Látja ám, hogy takaros kis csónak közeleg, benne evezősök ülnek, és szorgalmasan eveznek. Megáll a róka, és gőgösen odakiált:

— Hé, evezősök, nem látjátok, ki áll itt a parton, én vagyok a róka, a környék ura. Elfáradtam, gyertek ide, és evezzetek velem haza!

A récék a parthoz igyekeztek. A róka pedig gőgösen leereszkedett a csónak kellős közepébe. Teste elernyedt, elégedetten hunyorgott. Ekkor a csónak elrugaszkodott a parttól, s fölhangzott a legidősebb réce hangja:

— Na testvérek, eleget úsztunk már, repüljünk is egyet!

A róka még föl sem eszmélt, máris alámerült a vízben. A récék meg szélsebesen elhessen-

tek mellőle. A róka úszni kezdett a part felé, s közben arra gondolt, hogy a récék csúffá tették az egész világ előtt. Nehezére esett az úszás, lompos farka teleszívta magát vízzel, húzta lefelé a mélybe.

— Drága lompos farkam, ne merülj el, segíts kievickélnem a partra, különben elpusztulok! — biztatta a róka a farkát, amely aztán a partra is segítette. Üggyel-bajjal kimászott a partra, leült egy buckára, hogy megszárítkozzék a napon. A récék pedig elrepültek a tundrán a szélrózsa minden irányába, s elhíresztelték, hogyan fürösztötték meg a kivagyi rókát a tengerben. Az állatok összesereglettek a róka körül, s jót nevettek rajta.

— Meséld el nekünk, mélyen tisztelt róka, hogyan fürösztötték meg a récék a tengerben — unszolták a nyulak.

A róka elszégyellte magát, s úgy elfutott a tundrába, hogy attól kezdve sosem látták többé a tengerparton.

Oroszból fordította
KINCSES EDIT

STUIBER ZSUZSA rajza

OSVÁT ERZSÉBET

Riki

Riki ritka madár,
fehér, mint a hó.
Talán a tündérek közül való?
Talán papagájjá
varázsolt királyfi?
Ki tudhatná Riki
titkát kitalálni.
Bóbitája fején
mint korona ragyog.
Megcsodálja a hold,
kíváncsi csillagok.

GÁRDONYI GÉZA

A mi gólyánk

Egy nyári napon a hűs tornácon uzsonnáztunk, mikor az apám egyszer csak fölmutatott a levegőbe, és így szólt:

— Ni, a gólya!

Egy gólya jött szokatlanul nehéz röpüléssel. Egyszer csak leereszti a szárnyát, és lebukik az eperfánkra.

Az ágak megtöredeznek alatta és az udvarra hull. Csaknem élettelenül feküdt a porban.

Odafutunk hozzá. Valaki meglőtte.

— Bizonyosan gémnek nézte valami rövidlátó vadász — mondta az apám. — Mert gólyát nem szokás lőni. A gólya derék állat: pusztítja a békát, egeret, cserebogarakat. Azt tartják róla, hogy amelyik házon fészket rak, oda nem üt a mennykő.

Azzal bekötötte a gólya szárnyát vizes ruhával. Puha vattával.

Betettük a gólyát a nagy tyúkketrecbe, hogy ne zavarja semmi más állat.

Szomorúan, bágyadtan feküdt ott.

Szedtünk neki cserebogarakat, de nem nyúlt semmihez.

Sajnáltuk a beteg vendéget, de nem segíthettünk rajta.

Annál nagyobb volt az örömünk, mikor másnap reggel már állva találtuk a ketrecben. Búsan kelepelt ott, és mikor közel mentünk hozzá, nagyokat ugrott. Félt tőlünk.

De csakhamar észrevette, hogy jóakarói vagyunk. Néhány nap múlva már annyira megszelídült, hogy kíváncsian kukucskált ránk, mikor ennivalót vittünk neki, sőt a kezünkből is elvette a cserebogarat.

Akkor kibocsátottuk.

Megmaradt az udvaron, és átvette ott az uralkodást. A macskát kivéve, minden háziállat úrnak tekintette. Rendet teremtett a verekedő kakasok között. Elűzte a szomszéd kutyákat az udvarról, és amit kapott a konyháról, abból jószívűen juttatott a baromfiaknak is.

Ma is magam előtt látom, amint ott áll komolyan és méltóságosan a konyhaajtó előtt, éspedig rendesen egy lábon, mintha a másik lába fö-

lösleges volna. Hanem mikor kirepül egy darab hús az udvarra, egyszerre odaugrál ahhoz és egy erős csípéssel elűzi a cicát, felkapja a jó falatot és elnyeli.

A cica eliramodik, és a kapufélfa tetejéről lesi haragos szemhunyorgatással, hogy a gólya mennyi jó ennivalót elkaparint előle.

Mikor künn vacsorázunk az eperfa alatt, akkor is ott ugrál körülöttünk, és a kezünkből fogadja el a kenyérdarabokat.

Megszokott jó barátunk lett a gólya. Ahogy a kutya őrzi más helyen az udvart, úgy őrizte a gólya a mienket. Idegen tyúk, liba nem jöhetett hozzánk. Haragos kelepelésével elverte azonnal.

De jött az ősz. Az eperfa levelei megsárgultak, lehullottak.

A magasban utazó gólyacsoportok szálltak el fölöttünk. A mi gólyánk félszemmel felnézett rájuk.

És szomorú volt.

Az utazó gólyák lekelepeltek hozzá.

Ő visszakelepelt.

Vajon mit felelt nekik ezen a különös gólyanyelven?

— Elrepülne a mi gólyánk is, ha tudna — mondotta az apám.

Alighogy ezt kimondja, a gólya megcsattogtatja szárnyát, és egy kereket fordulva, az udvar közepén fölrepül.

Nyakát hosszan előrenyújtva, s lábait hátra eresztve repül a magasban. Ott csak olykor-olykor lebbenti meg a szárnyát, mintha úsznék a levegőben. Darabig a házunk fölött szállon-

SOMORJAI ÉVA rajzai

gott, mintha búcsúznék tőlünk. Aztán elrepült dél irányában, s egy gólyacsoport után eltűnt a levegőben.

Hát ezt kelepelték gólyanyelven.

Mindnyájan kedvetlenek voltunk. Én is sírtam.

— Ejnye, csúnya gólya — mondottam —, nem szép, hogy itthagy bennünket.

Az udvar puszta és elhagyott volt utána. Még a decemberi hóban is kerestem a lába nyomát, gondoltam, hogy tán megbánta tettét és visszajött. De csak tyúknyomok voltak a hóban.

Hanem, mikor a tél elmúlt, egy tavaszi reggelen erős kelepelés ébresztett föl bennünket.

— Kelep, kelep! Itt vagyok!

Megjött a gólyánk.

Büszkén és vidáman ugrált föl és alá az udvaron. Köszöngetett a tyúkoknak, libáknak, kacsáknak, kakasoknak. Még a cicának is.

Aztán nem is egyedül volt, hanem egy másik gólyával. Elhozta valami jópajtását.

Az új gólya bátortalanul álldogált az udvaron. Fölugrott a kút kávájára, mikor az apám kilépett hozzájuk. Látszott rajta, hogy idegennek érzi magát.

Hanem bezzeg a mi gólyánk nem félt az apámtól. Olyan gólyatáncot járt körülötte, hogy színházban lehetne mutogatni.

— Jól van, jól, bolondos gólyánk — szólt az apám. — Isten hozott. Vártunk is. Készíts itt a pajtásoddal fészket, s megleszünk jó barátságban.

Egy rossz kereket cipelt föl a Gyuri inas az eperfa tetejére. Megkötözte fönn. Meg is drótozta gondosan, hogy le ne essék. A két gólya azonnal elkezdte a fészekrakást. Olyan szép, boglyas fészket raktak, hogy egy királysas is meglakhatott volna benne.

A nyár közepén már gyönyörű kis piros orrú gólyák kandikáltak le a fészekből, s a két öreg gólya buzgón hordta nekik a rétről az ennivalót. Néha a konyháról is.

Azóta mindig van gólyánk. Ősszel elrepülnek. Tavasszal visszajönnek.

Hanem azt hiszem, ott a másik országban nem olyan vígak, mint itthon, mert mindig bánattal indulnak el, és mindig táncolva érkeznek vissza.

SIMON LAJOS

Szól a kakas

Szól a kakas: ha én mondom,
kapirgálok, ez a dolgom.

Szól a malac, az a dolgom,
kolbász legyek, rontom-bontom.

Szól a tehén: jól legelek,
hogy a gyerek igyon tejet.

Ihaj-csuhaj! — szól a gyerek:
suliba csak holnap megyek!

Szól nagyapó szundikálva:
de elmennék iskolába!

SÓTI KLÁRA rajza

Húszan ludak

Magyar népmese

Egyszer, a régi időben, volt egy öreg asszonynak húsz lúdja. Az öreg asszony mit gondolt, mit nem, adott a húsz lúdnak egy jókora nagy zsákot, és megparancsolta a húsz lúdnak, hogy menjenek ki a mezőre, és szedjenek együttesen a tarlóról búzát, hogy télen ne kelljen mindig ő adjon a ludaknak enni. Hát a húsz lúd el is indult, ki a mezőre. Amint mentek, megtalálkoztak az országúton egy emberrel. Az az ember nem állhatta ki, hogy meg ne kérdezze a ludakat, hogy:

— Hova mentek, húszan ludak?

A ludak erre azt felelték, hogy: ők bíz mennek ki a mezőre, hogy ott majd együttesen szedegetnek a zsákba télire ennivalót. Hát bíz ők ki is mentek, de mikor kiértek a tarlóra, és elkezdtek szedegetni, akkor egyiküknek sem jutott az eszébe a zsák, és hogy mit parancsolt a gazdájuk, hanem elkezdték mondani:

— Ki-ki magának! Ki-ki magának!

És addig mondogatták, hogy ki-ki magának, hogy a zsák üresen maradt, és a szegény öreg asszonynak kellett gondoskodni a ludak ennivalójáról. Így történt, hogy a ludak nem gyűjtöttek télire semmit, az embernek kell gondoskodni a ludak gyomráról is. Még most is úgy mondják a ludak, hogy ki-ki magának! Ki-ki magának!

És ezért nem gyűjtenek télirevalót!

SZÁVAY EDIT rajza

GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMÖGŐÉK KOCSIKÁZNAK

— Négykerekű kicsi kocsi
porosodik a kamrában —
mondja Berci. — Húzzuk elő,
s kocsikázzunk mind a hárman!

— Én leszek a fogathajtó —
szól Bori s a kocsin terem.
— Fogjátok a rudat, fiúk,
s nyargaljatok körbe velem!

— Nyihahaha — nyerít Marci.
— Úgy röpülök, mint a Ráró.
— Én meg úgy — szól Berci hetykén —,
mint a táltos: a varázs-ló.

Aztán Bori áll a rúdhoz,
s hol Berci ül fel a bakra,
hol meg Marci... Az ösvényen
kanyarognak jobbra-balra.

MADÁR ESZTER rajzai

Borz anyó jön velük szembe.
Hátán nagy zsák. — Mi van benne?
— Frissen szedett nyári alma.
Viszem éppen a piacra.

— Ha Borz anyó megengedi —
mondja Bori és mosolyog —,
átvesszük az almás zsákot.
Mi leszünk a fuvarosok!

— Megengedem, sőt, úgy illik
— szól a Borz —, hogy megköszönjem.
Nekem úgyis nehéz a zsák.
Ti meg elhúzzátok könnyen.

— Én húzom el! — kiált Borka.
— Inkább én! — szól Marci legény.
— A lónál is *lovabb* vagyok —
henceg Berci. — Hadd húzzam én!

Mordul a Borz: — Marakodtok?
Akkor én viszem a zsákot.
Pedig „ügyes” kiskocsi ez:
még hárman is húzhatjátok.

A piacon ámul-bámul
paradicsom, tök, káposzta:
— Ki látott már olyat, hogy az
almát *mackófogat* hozza?!

HEGYI-FÜSTÖS ISTVÁN

Ajtónyitó tudomány

A gyömrei erdőben, nem is olyan régen élt egy madárfióka. Volt aki szajkónak nevezte, volt aki „mátyás-madárnak". Szépen tollasodott, napról napra növekedett. Így aztán egyre kijjebb merészkedett a fenyvesből, a szomszéd makkerdő, a tölgyes széle felé. Szülei aggódva intették: — Ne közelíts emberekhez, kivált gyerekekhez!

A madárka nem figyelt rájuk, hiszen olyan érdekesek voltak a kirándulók!... Nagy, pirospettyes labdát hajigáltak a zöld gyepen, fogócskáztak, bukfenceztek, daloltak. A kismadár úgy el tudott gyönyörködni bennük!

A legjobban mégis az lepte meg, hogy egy kockás inges fiúcska milyen jól érti a madarak nyelvét. Szája mindig füttyre állt, s egyre utánozta a madarak hangját. Csaukolt mint a csóka, fuvolázott mint a sárgarigó, s pittypalattyolt mint a fürjkakas. A füttyös fiú szóra bírta a kakukkot, a kacagó gerlét; még az álmos fülesbaglyot is megkaffogtatta. Mikor sipított, a nyaktekercs madár válaszolt neki; mikor tilinkózott, a szélkiáltó kezdett feleselni véle.

— Hát az én nyelvemen értesz-e? — kárált a szajkó olyan hangon, ahogy a tyúk szokott nyekerészni a baromfiudvarban.

— Hajaj — csúfolta őt a fiú —, az is valami?!... — és máris utánozta a rekedtes hangot.

— Ez nem a mi beszédünk! — méltatlankodott a szajkó, s közelebb repült vetélytársához. Ám a ravasz gyerek addig-addig csalogatta az óvatlan madarat, hogy egyszer csak — hopp! — elkapta. Menekült volna már a foglyul esett tollas vitéz, de bizony nem tudott. Rabtartója hazavitte a zsákmányát.

— Ne félj! — vigasztalta a madárkát, — jó sorod lesz nálam. Szép kis kalickában laksz, enni-inni bőven kapsz...

De a rab madárka egyre búsult, szomorkodott. Erdei társai odalopakodtak a közelébe; vigasztalták, biztatták. Egyikük-másikuk még irigyelte is az „aranyéletet", nem tudván, milyen keserves a rabság... Ha aztán emberek közeledtek, vagy ha macska sompolygott oda, riadtan szálltak el az erdei látogatók.

Egy hajnalon, amikor a házbeliek még aludtak, a madárka szülei röppentek oda a tornác-

SZÁVAY EDIT rajzai

ra. Óh, hogy sírtak mindahányan; de hát bizony közbül volt a kalicka rácsa.

— Hogy menekülhetnék meg? — pityergett a rab madárka.

— Tanulj a füttyös fiútól! — tanácsolta az apja, s anyja. Többet nem mondhattak, mert ébredtek már az emberek, és elriasztották a madárszülőket.

A kis szajkó sokat gondolkodott árvaságában szerettei tanácsán. Mit tanulhatna ő a fiútól? Hiszen az, embergyerek, ő pedig madárfióka... Talán a beszédét? Hisz a szajkók sokféle beszédet meg tudnak tanulni!

S elkezdte a leckéket: megpróbálta utánozni az emberek beszédét. Egyre jobban sikerült!

Volt a füttyös fiúnak egy óvodás kistestvére. Ha a betegeskedő, két botra támaszkodó nagyapa ki akart lépni az udvarra, mindig őt kérte:

— Nyisd ki az ajtót, kicsikém! És a szolgálatra kész kislány máris fogta a kilincset, s kiengedte nagyapót.

Egy szép napon kettesben maradtak. A kislány gyönyörködve nézte a kalickába zárt madarat. És a szajkó egyszercsak megszólalt:

— Nyisssd ki az ajtóóót kicccssssikém!

A kislány — ahogy már megszokta — teljesítette a kérést: kinyitotta a kalicka ajtaját.

A kismadár, — huss! kirepült, megszabadult! Visszarepült a fenyves erdőbe.

Amikor az iskolások ismét arra jártak, egy magas fa tetejéről valaki ezt kiáltotta a füttyös fiúnak:

— Nyisssd ki az ajtóóót, kicccsssikém!

A fiú csodálkozva bámult a hang irányába, de az ágon egyik pajtása sem ült, csak egy vidám, tiritarka madárka.

Madárdalárda

Ebben a *Dörmögőben* nagyon sok madarat láthatsz. Ismered a hangjukat? Nézd meg a következő oldalt is, aztán lapozz előre, és mutasd meg, melyik madár *kelepel,* melyik *kukorékol, gágog, hápog, huhog, csörög, rikácsol, turbékol, csipog, fütyül!*

Akad itt néhány mesebeli, elképzelt madár is, az ő hangjukat nem keressük. De a valóban létező, felismerhető madarak között van két fajta, amelyik az ember hangját is utánozni tudja. Melyik az a két fajta madár?

Rajzold le egy olyan oldalnak a jelét (a dominót), amelyen ilyen madarat találtál, és küldd el rajzodat Dörmögőnek. Ha van kedved, lerajzolhatod a madarat vagy néhány tollát is.

MADÁR ESZTER rajza

KERÉKGYÁRTÓ JÁNOS

Találós kérdés

Olyan pöttöm,
alig látni,
mégis, hogy tud
szaladgálni,

gyűjtögetni,
szorgoskodni!
— Hogyha tudod,
nevét mondd ki!

(Hangya)

Melyik szeret fürdeni?

Ahány madár, annyiféle. Némelyik szeret a vízben lubickolni, vadászni, némelyik nem. Vezesd a tóhoz egy-egy vonallal azokat a madarakat, amelyek szeretik a vizet!

Ha még nem ismered őket, kérd a felnőttek segítségét!

Sárkánygyerek és a mese vége

Először a tévében látták. Az égigérő paszuly — ez volt a címe. Jó mulatságos cím. Aztán megvették *hanglemezen*. Sárkánygyerek nagyon szerette hallgatni. Folyton csak azt kérdezte:

— De van-e folytatása?

Erre nem tudott mit mondani az Apja. Megvették a diafilmet is. Végignézték.

— De van-e folytatása? — kérdezte a gyerek.

Elmentek a gyermekkönyvtárba. Sorra nézegették a népmeseköteteket. Elolvasták újra meg újra a mesét, megnézték mind a képeket. Mindig az volt a mese vége, hogy a szegény asszony és a fia szépen gyarapodtak, hiszen a tyúkocska egyre csak tojta az aranyakat.

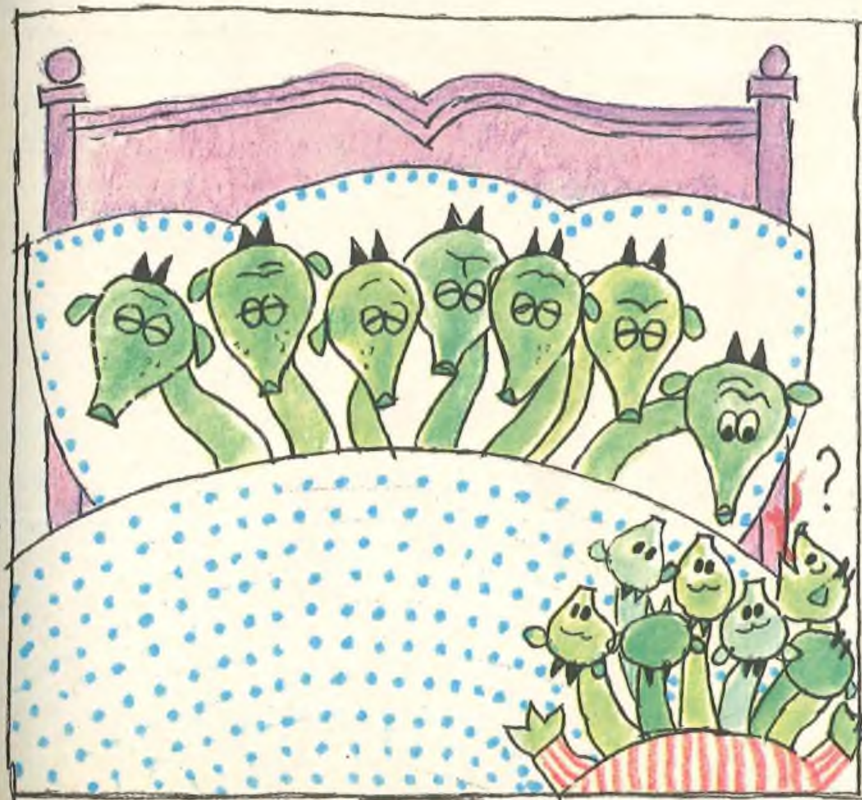
De van-e folytatása?

Sárkánygyerek apja végül elunta a kérdést. Egy este, villanyoltás után megvakarta a fejét és hozzálátott. Mit tehetett

volna mást? Kitalálta ő maga a mese folytatását. A gyereknek igaza volt: egy mesének lakodalommal kell befejeződnie. Kitalált egy takaros leányzót, meg egy mérges gonosz királyt, aki nem adja, meg mindenféle segítőtársat; kisegeret, hegyhengergető óriást. Egészen jó kis mese lett belőle. Jó lagzi. Sárkánygyerek el is szenderedett tőle, apja megnyugodva tért vissza szobájába. Már csaknem elaludt ő is, amikor a fia benyitott a nagyszobába.

— Alszom már, apa, csak azt mondd meg: ugye *van* folytatása...

F. GYÖRFFY ANNA rajzai

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

- Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
- kék alapszín: 5—6 éveseknek;
- sárga alapszín: első osztályosoknak;
- fehér alap: mindenkinek.

A szerkesztőség belső munkatársai:
Kun Magda olvasószerkesztő,
Kovács Endre képszerkesztő,
Madár Eszter levelező.

XXIX. ÉVF. 8. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Kelemen Sándor. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502. Telefon: 668-457. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374. Telefon: 116-660.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45,—, egész évre 90,— Ft.
85.0617 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.
A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193

HU-ISSN 0230—1032

CSANÁDI IMRE

Új kenyér

Szőkül a búza,
feje földre húzza —
nosza, learatjuk,
kévébe kapjuk,
kepesorba rakjuk,
szekéren behordjuk,
asztagba tornyoljuk,
cséplőgép
kivereti,
gőzmalom
megőrleti,
porzik a liszt,
mint a hó,
abból sül a
friss cipó.

SÓTI KLÁRA rajza

F. GYŐRFFY ANNA rajzai

EZ A MELLÉKLET,
EMELD KI A LAPBÓL!

KI LÁTOTT MÁR ZSIRÁFOT?

Te láttál? Talán az állatkertben? Vagy a tévében? Ha így van, akkor azt is tudod, milyen szép, méltóságteljes mozgása van, és hogy milyen békés természetű állat.

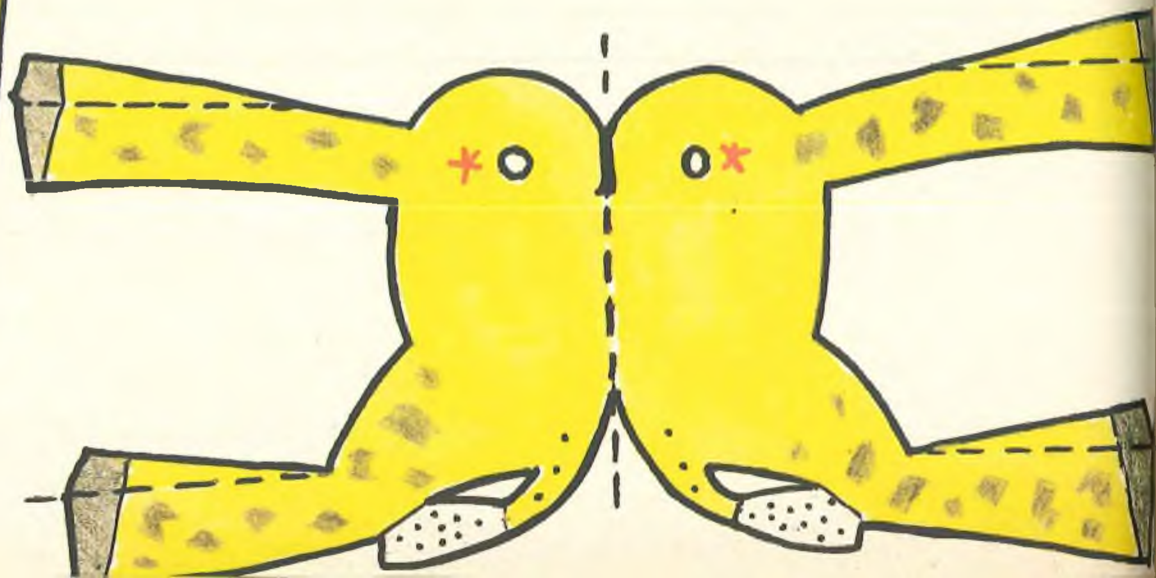
A *Dörmögő* egymást követő mellékleteiből te is gyűjthetsz állatkertet. Jó helye lehet benne a zsiráfnak meg a fiának. Ha ágacskákból fákat is teszel az állatkertbe, legelheti a leveleket a zsiráf. Ha fényes papírból patakot vágsz ki, ihat is, mert le tudja hajtani a fejét.

Vágd körül a nagy zsiráf meg a kis zsiráf törzsét és fejét! Hajtsd le, kend be ragasztóval a nagy zsiráf hátán a pöttyözött, fehér területet (csak azt!) és ragaszd össze a törzs két oldalát! Most lyukaszd ki a törzset és a hosszabbik nyakat a kerek, fehér pontokon, illeszd a törzs két oldala közé, és erősítsd össze őket egy szárnyas (milton) kapoccsal! Végül ragaszd össze a farkát!

A kis zsiráf törzsét csak össze kell hajtani. A fejét ugyanúgy erősítsd a törzséhez, ahogyan a nagy zsiráfét.

A lábakon függőleges, szaggatott vonalakat látsz. Ezek mentén hajtsd befelé a papírt; így szilárdabban állnak hosszú lábukon a zsiráfok. Ha ez sem lenne elég, ragassz a lábak belső oldalára egy-egy erős papírcsíkot!

A

B

B

BEHAJLÍTJUK